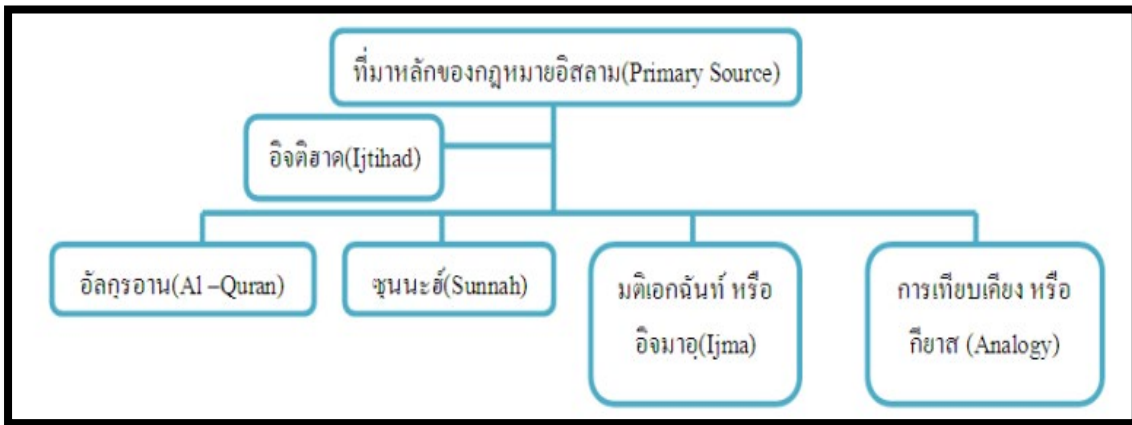

4. ความแตกต่างของสหกรณ์อิสลามกับสหกรณ์รูปแบบอื่น

ระบบการเงินอิสลาม ต้องอยู่บนพื้นฐานกฎหมายอิสลาม หรือหลักชะรีอะฮ์ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องถูกต้องตามหลักชะรีอะฮ์ ที่เกี่ยวกับการให้ทำได้ (หะลาล) และการห้าม (หะรอม) ซึ่งข้อห้ามหลักในการทำธุรกรรมสำหรับการเงินอิสลาม คือ ห้ามริบา (Riba) หรือ ดอกเบี้ย ซึ่งเป็นการเอาเปรียบเอาเปรียบ และซ้ำเติมลูกหนี้ ระบบการเงินอิสลามจึงใช้ระบบแบ่งปันผลกำไรขาดทุน (profit and loss sharing) แทนระบบดอกเบี้ย หมายถึงทั้งฝ่ายสหกรณ์ ธนาคาร ผู้ฝากเงิน ทุกฝ่ายมีความเสี่ยงร่วมกัน

การดำเนินการของสหกรณ์อิสลามนั้นแตกต่างจากการดำเนินการของสหกรณ์ทั่วไปที่มีการใช้ระบบดอกเบี้ย และเนื่องจากการดำเนินการของสหกรณ์อิสลามนั้นเกี่ยวกับหลักการมุอัมมะละฮฺ หรือ “กิตาบุล-มุอัมมะละฮฺ” ในวิชาฟิวกฮฺ คือเป็นกิจการที่เข้าอยู่ประเภทการค้าขาย ธุรกิจ การสังคม และที่มาของบทบัญญัติหรือกฎหมายอิสลาม มาจาก”วะฮยู” หรือ“วะฮีย” ที่อัลลอฮฺประทานมา แหล่งที่มาดังกล่าวคือ อัลกุรอาน สุนนะฮฺหรือฮะดีษ (อัลกุรอานและอัซซุนนะฮฺ)

ในการลงทุนตามหลักอิสลามหรือการลงทุนที่เป็นไปตามหลักชะรีอะฮ์ (กฎหมายอิสลาม) เป็นการลงทุนที่อยู่ภายใต้กรอบของหลักชะรีอะฮ์ โดยมีข้อห้ามหลักๆ ในเรื่องการเงินการลงทุนอิสลามเบื้องต้น ดังนี้

- ข้อห้ามเรื่องริบา หรือ ดอกเบี้ย (Riba) อิสลามถือว่าดอกเบี้ยเป็นการเอาเปรียบเอาเปรียบ เป็นบาปใหญ่ ตามหลักศาสนา
- ข้อห้ามเรื่องความไม่โปร่งใส (Gharar) การทำธุรกรรมตามหลักศาสนาอิสลามจะต้องมีความชัดเจน ไม่ให้เกิดข้อขัดแย้ง
- ข้อห้ามเรื่องการพนัน (Maisir) อิสลามห้ามยุ่งเกี่ยวกับการเสี่ยงโชคต่างๆ เช่น พนันบอล พนันมวย เล่นหวย เป็นต้น
- ข้อห้ามเรื่องธุรกิจบาป หรือธุรกิจที่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลาม เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ สุรา สิ่งมีเนื้อหมูหรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสุกร เลือดสัตว์ สิ่งที่น่ารังเกียจหรือหะยีฮฺ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบันเทิง เช่น คาสิโน การพนัน โรงภาพยนตร์ ดนตรี สื่อลามก ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยาสูบบุหรี่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือจำหน่ายอาวุธ เป็นต้น

หลักการในการดำเนินงานของของสหกรณ์รูปแบบอิสลามโดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจ จึงจะมีความแตกต่างที่เจตนาอย่างชัดเจนกับสหกรณ์โดยทั่วไป พอสรุปได้ดังนี้

1) อัลลอฮ์ทรงอนุญาตการค้าขายและทรงห้ามการริبا (อัล-กุรอาน 2: 275) : สหกรณ์รูปแบบอิสลามห้ามเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยหรือริบา ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ เพราะอิสลามถือว่าดอกเบี้ยเป็นส่วนหนึ่งของความไม่ยุติธรรมและเป็นภัยมากกว่าผลดีโดยเฉพาะในยามเศรษฐกิจตกต่ำ

2) สหกรณ์รูปแบบอิสลามห้ามเกี่ยวข้องกับธุรกิจต้องห้ามตามหลักศาสนา : ได้แก่ การพนันหรืออบายมุข สุรา สุกร หรือสุกร เป็นต้น

3) สหกรณ์อิสลามโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในด้านการทำธุรกิจการค้า (ติญารี) : ดังนั้นเป้าหมายที่สำคัญคือ การค้าขาย (ขายบวกกำไร) หรือหลักมูรอบาฮะห์ หรือการเป็นหุ้นส่วนกันทำธุรกิจหรือมุชารอกะห์ ให้เป็นไปตามหลักการอิสลามที่กำหนด ทั้งนี้จะต้องกับกฎหมายเป็นสำคัญ

4) การทำสัญญาหรือการทำธุรกรรมในสหกรณ์รูปแบบอิสลามมิใช่เป็นสัญญาเงินกู้ แต่เป็นสัญญาซื้อขาย หรือมูรอบาฮะห์ ในระบบสหกรณ์อิสลามจึงเป็นที่ชัดเจนตายตัวตามที่ทั้งสองฝ่ายตกลงให้คำสัญญาระหว่างกันคือ ระหว่างสหกรณ์อิสลาม (ผู้ขาย) กับสมาชิกสหกรณ์ (ผู้ซื้อ) หากสมาชิกผิดสัญญาสหกรณ์อิสลามอาจจะนำหลักทรัพย์ค้ำประกันไปขายและนำเงินที่ขายมาหักหนี้ที่สมาชิกยังค้างอยู่ ส่วนที่เหลือจะคืนให้แก่สมาชิก

5) สหกรณ์รูปแบบอิสลามสามารถควบคุมระบบและป้องกันการใช้จ่ายเงินผิดวัตถุประสงค์ เพราะสหกรณ์รูปแบบอิสลามไม่ได้ให้เครดิตเป็นเงินออกไปให้กับสมาชิก แต่จะให้เป็นสิ่งของตามที่ต้องการ

6) กำไรที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการของสหกรณ์รูปแบบอิสลามจะถูกนำไปจ่ายเป็น ๕% ตามข้อบัญญัติของศาสนาอิสลาม

